

१.१ अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा नियमावली, २०६५ को
नियम ३ को प्रयोजनार्थ
(२०८० कार्तिक देखि २०८० पौष सम्म)

अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार
माघ, २०८०
www.mof.gov.np

१. अर्थ मन्त्रालयको परिचय र उद्देश्य

पृष्ठभूमि:

मुलुकको आर्थिक, वित्तीय तथा मौद्रिक व्यवस्थापन, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व तथा आर्थिक विकास क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण गतिविधिहरूको व्यवस्थापन अर्थ मन्त्रालयको प्रमुख जिम्मेवारी हो। सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन, राजस्व संकलन, वैदेशिक सहायता व्यवस्थापन, नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासन, बैकिङ तथा वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन, विदेशी विनिमय, बीमा र पूँजी बजारको व्यवस्थापन र नियमन, सार्वजनिक संस्थानको समग्र नीतिगत विषय तथा नेपाल सरकारको आर्थिक नीति एवं बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन अर्थ मन्त्रालयको जिम्मेवारीमा रहेको छ।

दीर्घकालीन सोच:

नतिजामूलक सबल आर्थिक तथा वित्तीय व्यवस्थापनबाट अर्थतन्त्रको क्षमता अभिवृद्धि गरी दिगो, फराकिलो तथा उच्च दरको आर्थिक वृद्धि र सामाजिक न्याय सहितको विकासमा योगदान मार्फत सबल, समृद्ध र समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने।

उद्देश्य:

सार्वजनिक वित्तको प्रभावकारी र समुचित उपयोगबाट आर्थिक विकास, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व र अर्थतन्त्रको सुदृढीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने।

रणनीति:

- दक्ष, व्यवसायिक, स्वच्छ, सुदृढ एवम् करदातामैत्री कर प्रशासनको विकास गरी प्रक्रियागत सरलीकरण र सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाई करयोग्य सबै किसिमका आर्थिक क्रियाकलापहरूलाई करको दायरामा ल्याउने।
- सार्वजनिक खर्चलाई राष्ट्रिय प्राथमिकताका क्षेत्रहरूमा प्रभावकारी र न्यायोचित रूपमा विनियोजन गरी उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने।
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी, प्रभावकारी र अनुशासित तुल्याउने।
- वैज्ञानिक, अनुमानयोग्य र पारदर्शी राजस्व प्रणालीको विकासबाट निजी लगानी मैत्री वातावरण सिर्जना गरी उत्पादनमूलक उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र औद्योगिक संरक्षण प्रदान गर्ने। प्रदान गर्ने सेवा प्रवाह प्रणाली बीचमा प्रभावकारी सम्बन्ध स्थापित गर्ने।
- वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन गर्दै पारदर्शी र उत्तरदायी आर्थिक तथा वित्तीय सूचना प्रणाली अवलम्बन गर्ने।
- निकासा, लेखाङ्कन र अन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने।
- अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन गर्दा सबै क्षेत्र, वर्ग र समुदायको सन्तुलित विकासमा ध्यान दिने।

- उच्च आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्ने, उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने, रोजगारीका अवसरहरू व्यापक रूपमा सिर्जना गर्ने।
- अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायतालाई मुलुकको विकासका पूर्वशर्त मानिने क्षेत्र र विषयहरूमा केन्द्रित गर्ने।
- राष्ट्रिय बजेट प्रणालीमा आवद्ध हुनेगरी अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्राप्त गर्ने र सहायता व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सुदृढ गरी पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्ने।
- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउँदै वित्तीय संघीयता कार्यान्वयन मार्फत स्रोत र साधनको उच्चतम प्रतिफलयुक्त ढङ्गले परिचालन गर्ने।
- वित्तीय संस्था र वित्तीय उपकरणहरूको माध्यमबाट उत्पादन र बजारको सुदृढीकरण गरी सक्षम वित्तीय प्रणालीको विकास गर्ने।
- सरकारी स्वामित्वमा रहेका संस्थानहरूको व्यवसायिक सञ्चालन गर्ने।
- आन्तरिक ऋण परिचालन गर्दा निजी क्षेत्रलाई स्रोतको अभाव नहुने गरी राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त विकास कार्यक्रममा परिचालन गर्ने।
- आन्तरिक ऋण व्यवस्थापन र बाह्य ऋण व्यवस्थापनलाई एकीकृत रूपमा छुट्टै निकाय मार्फत सञ्चालन गर्ने।

२. कार्यक्षेत्र:

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम यस मन्त्रालयले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

- आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण, आर्थिक तथा वित्त सम्बन्धी नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- आर्थिक साधनको बाँडफाँट, कुल राष्ट्रिय लगानी प्रक्षेपण र वित्तीय व्यवस्थापन,
- समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व, मूल्यस्थिरता सम्बन्धी नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- विकास सहायता नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,
- केन्द्रीय बैंक सञ्चालन, नियमन र मौद्रिक तथा कर्जा नीति,
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू सम्बन्धी नीति, कानून, समन्वय र नियमन,
- विदेशी मुद्रा सम्बन्धी कानून, नियमन तथा नियन्त्रण,
- आर्थिक तथा सामाजिक विकास र मुद्रा तथा वैङ्किङ्ग सम्बन्धी द्विपक्षीय, बहुपक्षीय अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग सम्पर्क र समन्वय,
- वैदेशिक ऋण अनुदान तथा अन्य द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहायता सम्बन्धी सन्धि, सम्झौता र कार्यान्वयन,

- संघीय सञ्चितकोष वा संघीय सरकारी कोष सञ्चालन, राजस्व र व्ययको अनुमान, विनियोजन ऐन, पुरक अनुमान, पेशकी खर्च, उधारो खर्च, आकस्मिक कोष र अन्य सरकारी कोष,
- बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन,
- सरकारी जमानत,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको आन्तरिक र वैदेशिक ऋण एवं अनुदान सम्बन्धी नीति, कानून र नियमन,
- तलब, भत्ता तथा उपदान निवृत्तिभरण लगायतका सेवा सुविधा र आर्थिक दायित्व सम्बन्धी विषय,
- संघ प्रदेश र स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड,
- सरकारी बाँकी रकमको अभिलेखीकरण र असुली,
- राजस्व सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, प्रक्षेपण, कार्यान्वयन र नियमन,
- राजस्व प्रशासनको सञ्चालन र सुदृढीकरण,
- सार्वजनिक खर्च सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यान्वयन र नियमन,
- आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- लेखा तथा लेखापरीक्षण प्रणाली,
- सरकारी लगानी र लाभांशको लेखा व्यवस्थापन,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन,
- संघीय विनियोजन, राजस्व, विभाज्य कोष, धरौटी, कार्य सञ्चालन कोष र अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- भन्सार, अन्तःशुल्क, मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, राहदानी शुल्क, भिसा शुल्क, पर्यटन दस्तुर एवं अन्य कर तथा गैरकर, सेवा शुल्क दस्तुर लगायतका सेवा शुल्कहरूको लक्ष्य निर्धारण, प्रशासन, सङ्कलन र बाँडफाँट,
- कर तथा भन्सार राजस्व सम्बन्धी द्विपक्षीय, क्षेत्रीय, बहुपक्षीय समन्वय सन्धि, सम्झौता, समझदारी, कार्यान्वयन र नियमन,
- राजस्व सम्बन्धी तथ्याङ्क अभिलेखन र सूचना आदान प्रदान,
- धितोपत्र तथा कमोडिटी बजार सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- बीमा सम्बन्धी नीति कानून मापदण्ड र नियमन,

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा राजस्व र प्राकृतिक स्रोत उपयोग वा लाभको बाँडफाँट सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यान्वयन,
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क मन्त्रालयको कार्य,
- महालेखापरीक्षकको कार्यालयको सम्पर्क मन्त्रालयको कार्य,
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, अवकास कोषको कार्य अनुगमन गर्ने कार्य,
- सरकारी स्वामित्वमा भएका संस्थानको नियमन, नियन्त्रण, समन्वय र निर्देशन तथा तलब, भत्ता, बोनस, लगानी र लाभांश सम्बन्धी नीति निर्धारण,
- राजस्व र आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तालिम अध्ययन र अनुसन्धान,
- सार्वजनिक संस्थानहरू र निजीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड अनुगमन र नियमन,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन,
- नेपाल लेखापरीक्षण सेवाको सञ्चालन ।

३. अर्थ मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्डको विवरण

अर्थ मन्त्रालयलाई निर्दिष्ट गरिएका कार्यहरू सम्पादन गर्ने सिलसिलामा मन्त्रालय र अर्न्तगतका निकायहरूले निम्नानुसारका कानूनको प्रयोग तथा परिपालना गर्नु पर्नेछ।

ऐनहरू

- निकासी पैठारी (नियन्त्रण) ऐन, २०१३
- कर्मचारी सञ्चय कोष ऐन, २०१९
- विदेशी विनिमय (नियमित) गर्ने ऐन, २०१९
- राष्ट्रिय बीमा संस्थान ऐन, २०२५
- मदिरा ऐन, २०३१
- राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१
- नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७
- बीमा ऐन, २०७९
- निजीकरण ऐन, २०५०
- मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय कारोबार ऐन, २०५४
- आयकर ऐन, २०५८
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०५८
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३
- सुरक्षित कारोबार ऐन, २०६३
- भन्सार ऐन, २०६४
- बैकिङ्ग कसुर तथा सजाय ऐन, २०६४
- बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३
- निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४

- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५
- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५
- भुक्तानी तथा फछ्यौट ऐन, २०७५
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- आर्थिक ऐन, २०८०
- ऋण तथा जमानत ऐन, २०८०
- विनियोजन ऐन, २०८०
- सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन ऐन, २०७९

नियमावलीहरू

- मदिरा नियमावली, २०३३
- बीमा नियमावली, २०४९
- मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली नियमावली, २०५८
- आयकर नियमावली, २०५९
- अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०६३
- धितोपत्र बजार सञ्चालन नियमावली, २०६४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली, २०६४
- आर्थिक (कार्यविधि) नियमावली, २०६४
- भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- भन्सार नियमावली, २०६४
- धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४
- धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल तथा धितोपत्र व्यापारी) नियमावली, २०६४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६६
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड खरिद सम्बन्धी नियमावली, २०६६
- सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७
- धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७

- क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८
- धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३
- वस्तु विनियम बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४
- नेपाल धितोपत्र बोर्ड खरिद नियमावली, २०७४
- विशिष्टिकृत लगानी कोष नियमावली, २०७५
- हेजिङ्ग सम्बन्धी नियमावली, २०७५
- धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोबार नियमावली, २०७५
- कर्जा सुरक्षण नियमावली, २०७५
- निक्षेप सुरक्षण नियमावली, २०७५
- योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष नियमावली, २०७६
- प्राईभेट फर्म रजिष्ट्रेसन नियमावली (तेह्रौं संशोधन) नियमावली, २०७६
- कर्जा सुरक्षण (दोश्रो संशोधन) नियमावली, २०७७
- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व पहिलो संशोधन नियमावली, २०७७

निर्देशिकाहरू

- आयकर निर्देशिका, २०६६ (तेस्रो संशोधन २०७७)
- अन्तःशुल्क निर्देशिका, २०६८ (परिमार्जित संस्करण २०७६)
- मूल्य अभिवृद्धि कर निर्देशिका, २०६९ (दोश्रो संशोधन २०७६)
- जग्गा तथा घर जग्गा निसर्गको पूँजीगत लाभकर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७२ (पहिलो संशोधन २०७६)
- बैदेशिक भ्रमण व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५
- कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७७
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको लागि लैंगिक उत्तरदायी बजेट नमूना निर्देशिका, २०७७
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययीता कायम गर्ने निर्देशिका, २०७८
- ढुवानी सेवामा मूल्य अभिवृद्धि कर कार्यान्वयन निर्देशिका, २०८०
- सवारी साधन सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीलाई ईन्धनवापत नगद प्रदान गर्ने निर्देशिका, २०८०

कार्यविधिहरू

- आर्थिक पुनरुद्धार कोष (स्थापना र सञ्चालन) कार्यविधि, २०७२
- नवीकरणीय उर्जा अनुदान (पहिलो संशोधन) नीति, २०७३

- प्रदेश र स्थानीय तहको सञ्चित कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७४
- ग्रामीण स्वावलम्बन कर्जा कार्यविधि, २०७५
- सामुहिक जीवन बीमा सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
- सहूलियतपूर्ण कर्जाका लागि व्याज अनुदान सम्बन्धी एकीकृत कार्यविधि, २०७६
- राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको सावधिक जीवन बीमा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- रक्सौल अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाईपलाईन मार्फत इन्धन ढुवानीका लागि भन्सार जाँचपास सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- सहलगानी सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- व्यावसायिक निरन्तरता कर्जा प्रवाह कार्यविधि, २०७७
- कोभिड-१९ को महामारीबाट प्रभावित अतिविपन्न परिवार नगद हस्तान्तरण कार्यविधि, २०७८
- वैदेशिक रोजगार सेवा शुल्क र बैदेशिक पर्यटन शुल्क सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- विद्युतीय माध्यममार्फत मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

नीति, मापदण्ड र आदेश

- अर्थ मन्त्रालय सम्बद्ध सार्वजनिक निकायका पदाधिकारी तथा सदस्यको नियुक्ति र मनोनयन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७३ (पहिलो संशोधन)
- घर जग्गा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७४
- अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७५
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७५
- अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन नीति, २०७६
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६
- प्रदेश तथा स्थानीय तह बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७६
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार बीच समन्वय र सम्पर्क गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७६
- एकीकृत सामाजिक सुरक्षा नीति, २०७६
- आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०
- ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको पहिचान, विकास र उत्खनन् सम्बन्धी नीति, २०७७
- सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८
- आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) मापदण्ड, २०८०
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली दिग्दर्शन, २०८०

४. अर्थ मन्त्रालयले गर्ने कार्य र सेवा:

(क) माथि उल्लिखित कार्य क्षेत्र अन्तर्गतका नीतिगत कार्यहरू र

(ख) मन्त्रालयको दैनिक प्रशासन सञ्चालन सम्बन्धी कार्यहरू।

५. सचिवालय, महाशाखा, जिम्मेवार अधिकारी र टेलिफोन नम्बर:

सि.नं		जिम्मेवार अधिकारी	फोन नं.
१.	माननीय अर्थमन्त्री	डा.प्रकाशशरण महत	४२११३९०
२.	सचिव	डा.कृष्णहरि पुष्कर	४२११३३२
३.	सचिव (राजस्व)	डा. राम प्रसाद घिमिरे	४२११८०४
५.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव महेश आचार्य	४२११३००
४.	राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा	सहसचिव रितेश कुमार शाक्य	४२११३१५
६.	बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखा	सहसचिव उत्तर कुमार खत्री	४२११८०१
७.	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखा	सहसचिव बलसागर गिरी	४२११८१३
८.	वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा	सहसचिव भूपाल बराल	४२११३७७ ४२११३१८
९.	आर्थिक नीति विश्लेषण महाशाखा	सहसचिव बाबुराम सुवेदी	४२११३२६
१०.	योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	सहसचिव धनिराम शर्मा	४२००५३७
११.	अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव श्रीकृष्ण नेपाल	४२११३७१
१२.	वित्तीय संघीयता समन्वय महाशाखा	सहसचिव इश्वरी प्रसाद अर्याल	४२११३१६

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

(क) सूचना दिँदा लिनुपर्ने शुल्क/दस्तुर

- सूचना मागको निवेदन दिँदा कुनै शुल्क वा दस्तुर लाग्दैन।
- सामान्य आकारको (आठ दशमलव तीन इञ्च चौडाई र एघार दशमलव सात इञ्च लम्बाई सम्म साइज भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठ सम्मको सूचना निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ।
- दश पृष्ठ भन्दा धेरै सूचना दिँदा निम्न अनुसार शुल्क लिइनेछ।
  - सामान्य आकारको (आठ दशमलव तीन इञ्च चौडाई र एघार दशमलव सात इञ्च लम्बाईसम्म आकार भएको) कागजमा तयार गरिएको वा रहेको दश पृष्ठभन्दा बढी सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ पाँच रूपैयाँ लाग्नेछ।

- माथि उल्लेख भए भन्दा ठूलो आकारको कागजमा तयार गरिएको वा रहेको सूचनाको लागि प्रति पृष्ठ दश रूपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ। शुरुका दश पेज निःशुल्क दिनुपर्ने बाध्यता यसमा रहने छैन।
- डिस्क्रेट, सीडी र अन्य यस्तै प्रकारका डिजिटल माध्यम र प्रविधिद्वारा प्रदान गरिने सूचनाको लागि प्रति डिस्क्रेट, सीडी वापत पचास रूपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ।
- कुनै सूचना तयार गर्दा माथि लेखिए भन्दा बढी खर्च लाग्ने भएमा वास्तविक लागतको आधारमा दस्तुर लिइनेछ।
- सार्वजनिक निकायमा रहेका कुनै लिखत, सामग्री वा सो निकायको काम कार्यबाही अध्ययन वा अवलोकन वा सार्वजनिक महत्वको निर्माण कार्य भइरहेको स्थलको भ्रमण वा अवलोकन आधा घण्टाभन्दा बढी समय गर्ने भएमा प्रतिघण्टा प्रतिव्यक्ति पचास रूपैयाँ दस्तुर लाग्नेछ। तर सार्वजनिक पुस्तकालय र सार्वजनिक रूपमा निःशुल्क उपलब्ध गराइएको स्थानको अवलोकन वापत दस्तुर लाग्ने छैन।
- प्रचलित कानूनमा सूचना माग गर्दा लाग्ने दस्तुरको सम्बन्धमा छुट्टै व्यवस्था भएकोमा भने सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ।
- मुल्य राखी बिक्री वितरण गर्ने मुद्रित वा कुनै पनि माध्यमको सूचना सामग्रीको दस्तुर त्यसमा अंकित वा निर्धारित मुल्य बमोजिम नै हुनेछ।
- अर्थ मन्त्रालयको उद्देश्य र कार्यक्षेत्र भित्रका कामकारवाहीको प्रवर्द्धनका लागि वितरण गरिने सूचना-सामग्रीमा शुल्क लाग्ने छैन।

(ख) सूचना उपलब्ध गराए बापत शुल्क लिने तरिका

- सार्वजनिक निकायले सूचना दिँदा लिने दस्तुर वापतको रकम नगदै लिने वा कुनै खास बैंकमा जम्मा गरी सोको भौचर पेश गर्न लगाउन वा सो रकम बराबरको टिकट निवेदनमा टाँस गर्न लगाउन सक्नेछ।

(ग) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधि भित्र निवेदन प्राप्त भएपछि सूचना अधिकारीले तत्काल उपलब्ध गराउन सकिने प्रकृतिको सूचना भए तत्काल र तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने प्रकृतिको सूचना भए निवेदन प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र निवेदकलाई उपलब्ध गराइनेछ। कुनै व्यक्तिको जीउ ज्यानको सुरक्षासँग सम्बन्धित सूचना माग गरेको पाइएमा २४ घण्टाभित्र उपलब्ध गराइने छ।
- अन्य विशेष ऐन नियममा अवधि तोकिएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

(क) निर्णय प्रक्रिया सम्बन्धमा:

- मन्त्रालयले उपलब्ध गराउने सेवा सम्बन्धमा:

➤ सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ बमोजिम।

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम माग गरिने सूचना सम्बन्धमा:
  - सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ बमोजिम।

(ख) निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमा:

- मन्त्रीस्तरबाट
- सचिवस्तरबाट

द. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण:

द.१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट

नेपाल सरकारको कूल बजेट रु. १७ खर्ब ५१ अर्ब ३१ करोड २१ लाख मध्ये चालु खर्च रु. ११ खर्ब ४१ अर्ब ७८ करोड ४१ लाख अर्थात् ६५.१९ प्रतिशत, पुँजीगत तर्फ रु. ३ खर्ब ०२ अर्ब ०७ करोड ४४ लाख अर्थात् १७.२५ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्था तर्फ रु.३ खर्ब ०७ अर्ब ४५ करोड अर्थात् १७.५६ प्रतिशत विनियोजन भएको थियो।

द.२ सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन

(क) आ.ब.२०८०/८१ को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको चालु र पुँजीगत खर्चको गत आ.ब.र यस आ.ब.को तुलनात्मक प्रगति विवरण:

विनियोजित शीर्षक	बार्षिक विनियोजित रकम (रु.हजारमा)		खर्च रकम (रु.हजारमा)		प्रगति प्रतिशत	
	आ.ब.२०७९/८०	२०८०/८१	आ.ब.२०७९/८० को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको	२०८०/८१ को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको	आ.ब.२०७९/८० को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको	२०८०/८१ को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको
चालुतर्फ	११८३२३५१००	११३६९६२४६४	४५५१३९१७४	४४३०४८७२७	३८.७७	३८.९७
पुँजीगततर्फ	३८०३८४५००	३०६८९६०३५	५३४५५२३७	५०४४८८०४	१४.४३	१६.४४
वित्तीय व्यवस्थातर्फ	२३०२१७७००	३०७४५३६००	६७७६५३९६	८०१३५३४८	२७.१६	२६.०६
जम्मा	१७९३८३७३००	१७५१३१२१००	५७६३५९८११	५७३६३२८८४	३२.१३	३२.७५

क. चालुतर्फ गत आ.ब.को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको तुलनामा यस आ.ब.को सोही अवधीसम्ममा ०.२० प्रतिशतले बढी भएको।

ख. पुँजीगततर्फ गत आ.ब.को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको तुलनामा यस आ.ब.को सोही अवधीसम्ममा २.०१ प्रतिशतले बृद्धि भएको।

ग. वित्तीय व्यवस्थातर्फ गत आ.ब.को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको तुलनामा यस आ.ब.को सोही अवधीसम्ममा १.१० प्रतिशतले कम भएको।

कुल खर्च गत आ.ब.को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको तुलनामा यस आ.ब.को सोही अवधीसम्ममा ०.६२ प्रतिशतले बृद्धि भएको।

(ख) आ.ब.२०८०/८१ को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्मको अर्थ मन्त्रालयको मात्र

१.आ.ब. २०८०।८१ अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गतको विनियोजन र खर्च (पौष मसान्त सम्म)				
(रु.हजारमा)				
ब.उ.शि.न.	आयोजना	विनियोजन	खर्च	खर्च %
३०५०००११	अर्थ मन्त्रालय	४०७२००	१६४७२४	४०.४५
३०५०००१२	ऋण असुली पुनरावेदन न्यायधिकरण	२२१००	९२५४	४१.८७
३०५०००१३	ऋण असुली न्यायधिकरण	३९४००	१९९८१	५०.७१
३०५०००१४	अन्तर्राष्ट्रीय संघ, संस्था सदस्यता शुल्क अनुदान विविध	५००३००	३४६४६८	६९.२५
३०५००१०१	साना किसान विकास बैंक (बित्तीय संस्था), विविध	८००००	३७५००	४६.८८
३०५००१०२	लघु विमा सहयोग कार्यक्रम (पशु, बाली, स्वास्थ्य)	३५९४००	७०१३२	१९.५१
३०५००१०५	बजेट सुधार आयोजना	२८१७००	६०८७	२.१६
३०५००१०८	मिलिनियम च्यालेन्ज एकाउण्ट नेपाल	१०८४१७००	५०९१८	०.४७
३०५००११३	आर्थिक पुनरुत्थान, राहत तथा सहूलियत कार्यक्रम	२११४६०००	०	०.००
३०५०१०११	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	१४५२००	५६९४७	३९.२२
३०५०१०१२	निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालय	५७७००	२९७९४	५१.६४
३०५०१०१३	कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालय	१७६००	६५४५	३७.१९
३०५०१०१४	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरू	१०१३५००	३८६८०५	३८.१७
३०५०११०१	सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम	१०५००	९८२८	९३.६०
३०५०२०११	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	८४४००	२३३८४	२७.७१
३०५०३०११	भन्सार विभाग	४४७९००	५८४२१	१३.०४

३०५०३०१२	भन्सार कार्यालयहरू	११५०१००	७७४९५२	६७.३८
३०५०३१०१	भन्सार सुधार कार्यक्रम	६४१६००	५४७१८	८.५३
३०५०४०११	आन्तरिक राजस्व विभाग	१२३७७००	७६२७७०	६१.६३
३०५०४०१२	आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू	१८९५५००	११७३०७७	६१.८९
३०५०५०११	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय	७४६००	२२११७	२९.६५
जम्मा		४०४५४१० ०	४०६४४२ ०	१०.०५

२.अर्थ मन्त्रालय, २०८० कार्तिक, मंसिर र पौष महिनासम्म खर्चको फाटबारी (रु.हजारमा)		
आयोजना	विनियोजन	खर्च
३०५०००११	अर्थ मन्त्रालय	८५१२४
३०५०००१२	ऋण असुली पुनरावेदन न्यायधिकरण	४७९५
३०५०००१३	ऋण असुली न्यायधिकरण	१०७१४
३०५०००१४	अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था सदस्यता शुल्क अनुदान विविध	१४९२५८
३०५००१०१	साना किसान विकास बैंक (वित्तीय संस्था), विविध	२७५००
३०५०१०११	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	२७२७५
३०५०१०१२	निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालय	१९३५२
३०५०१०१३	कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालय	३५८२
३०५०१०१४	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरू	१६७७९७
३०५०११०१	सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यक्रम	९३१०
३०५०२०११	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	९५४९
३०५०३०११	भन्सार विभाग	२२४२३
३०५०३०१२	भन्सार कार्यालयहरू	५०९१४३

३०५०३१०१	भन्सार सुधार कार्यक्रम	४३५४४
३०५०४०११	आन्तरिक राजस्व विभाग	१२४२०७
३०५०४०१२	आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरू	३६१३४१
३०५०५०११	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय	१५८७३
जम्मा		१५९०७८५

(ग) आ.ब.२०८०/८१ को कार्तिक देखि पौष मसान्तसम्ममा जारी भएको ऐन, नियम, नीति, कार्यविधि, निर्देशिका, आदेश र मापदण्डको विवरण:

१. आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) मापदण्ड, २०८० नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्बाट मिति २०८०/०८/२१ मा स्वीकृत भएको।
२. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली दिग्दर्शन, २०८० नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्मा स्वीकृतिको लागि मिति २०८०/०८/२६ मा प्रस्ताव पेश भएकोमा म.प.को मिति २०८०/०९/१२ को निर्णयानुसार मन्त्रपरिषद् प्रशासन समितिमा छलफलको लागि स्वीकृति भएको।

(घ) आ.ब.२०८०/८१ को कार्तिक, मंसिर र पौष मसान्तसम्मको अवधिमा सम्पादित प्रमुख तथा उल्लेखनीय कार्यहरू:

१. जाजरकोट केन्द्र विन्दु भएर गएको भुकम्प प्रभावित जाजरकोट र रूकुम पश्चिम जिल्लाका भुकम्प प्रभावितहरूका लागि राहत प्रयोजनार्थ रु.१ अर्ब रकम निकासी गरिएको।
२. उखु किसानहरूको बाँकी रकम भूतानी गर्नका लागि रु.५० करोड रकम निकासी गरिएको।
३. इजरायलको किबुजमा हमासको आक्रमणमा परि निधन भएका १० (दश) जना व्यक्तिका आश्रित परिवारलाई आर्थिक सहायता वापत रु.१ करोड रकम निकासी गरिएको।
४. कृषि तथा पशुपंक्षि विकास मन्त्रालयलाई चालु आ.ब.मा रासायनिक मल खरिदका लागि रु.१५ अर्ब १८ करोडको स्रोत सुनिश्चितता प्रदान गरिएको।

द.३ राजस्व परिचालनको अवस्था:

(क) २०८०/८१ को पुस मसान्तसम्मको राजस्व लक्ष्य तथा संकलनको विवरण:

सि. नं.	कर शीर्षक	आ.ब.२०८०/८१ को लक्ष्य र संकलन(रु.लाखमा)	
		पौष मसान्तसम्मको लक्ष्य	पौष मसान्तसम्मको संकलन
१	भन्सार महशुल	१,६०१,३५२	९५८,३३२
	पैठारी	१,३११,६७९	७६९,४२०
	निकासी	३,१२९	७७६
	पूर्वाधार कर	१३९,४७२	९२,४२५

	भन्सारको अन्य आय	६,८४७	१,८५९
	कृषि सुधार शुल्क	७०,९४१	३४,५९१
	सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर	४९,०२५	३९,२१३
	सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर	२०,२५८	२०,०४७
२	मूल्य अभिवृद्धि कर	१,९२८,१५१	१,४१५,४७१
	उत्पादन, विक्री, सेवा	७०६,१८९	५५५,२०२
	पैठारी	१,२२१,९६२	८६०,२६९
३	अन्तःशुल्क	९३७,२१०	६८६,६५१
	आन्तरिक उत्पादन	६९८,८६४	५०३,२३८
	पैठारी	२३८,३४६	१८३,४१३
४	शिक्षा सेवा शुल्क	१२,६२३	१५,८७६
५	आयकर	१,६२६,५७८	१,३५९,१९०
	आयकर	१,३५७,९५४	१,१७०,२४५
	ब्याज कर	२६८,६२४	१८८,९४५
	कर राजस्व जम्मा	६,१०५,९१५	४,४३५,५२०
६	गैर कर जम्मा	५७५,७७४	५२९,४७८
	कूल राजस्व	६,६८१,६८९	४,९६४,९९८
७	अन्य प्राप्ति		१८८,९७८
	जम्मा राजस्व/प्राप्ति	६,६८१,६८९	५,१५३,९७६

ख) करदाता दर्ता सम्बन्धी विवरणः

प्रकार	२०८० कार्तिक देखी पुस मसान्तसम्म	२०८० पुस मसान्तसम्म
व्यवसायिक स्थायी लेखा नम्बर (BPAN)	२३२४२	१९३६५८८
व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर (PPAN)	१२५६८९	३९५०३०५
करकट्टी गर्ने निकायले लिएको स्थायी लेखा नम्बर (WPAN)	१०२४	३१०६९
जम्मा	१४९९५५	५९१७९६२
मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT)	४९२४	३२२२०६

अन्तःशूलक (EXCISE)	१५९४	१२२३७७
--------------------	------	--------

ग) २०८० कार्तिक देखि पौष मसान्तसम्मको अवधिमा जारी भएका ऐन, नियम, नीति, कार्यविधि, निर्देशिका, आदेश र मापदण्डको विवरणः

क्र.सं.	कार्य सम्पादन प्रगति
१.	आ.व. २०७९/८० मा जारी गरिएका परिपत्रहरू एकिकृत गरी परिपत्र संग्रह २०७९/८० प्रकाशन गरिएको,
२.	विद्युतीय माध्यममार्फत मूल्य अभिवृद्धि कर फिर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० कार्यान्वयनमा ल्याईएको,
३.	आन्तरिक राजस्व विभागको वार्षिक प्रतिवेदन २०७९/८० प्रकाशन गरिएको,
४.	राष्ट्रिय कर दिवस स्मारिका २०८० प्रकाशन गरिएको।

घ) आ.व. २०८०/८१ को कार्तिक, मंसिर र पुससम्मको अवधिमा सम्पादित प्रमुख कार्यहरूको विवरणः

- आन्तरिक राजस्व विभाग, भन्सार विभाग र राजस्व अनुसन्धान विभागबाट प्रयोगमा भइरहेको प्रणालीबीच अन्तरआवद्धता कायम भई स्वचालितरूपमा सूचना आदानप्रदान भई आन्तरिक राजस्व विभागको उप महानिर्देशकको संयोजकत्वमा गठित कार्यदलको प्रतिवेदन प्राप्त भई कार्य सम्पन्न गर्न प्राविधिक तयारी भइरहेको।
- २०८० भदौमा बसेको केन्द्रीय राजस्व चुहावट नियन्त्रण समितिको बैठकबाट सचिव (राजस्व) संयोजक र राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा संलग्न सुरक्षा निकाय एवम् विभागीय प्रमुखहरू सदस्य रहेको कार्यदल गठन गरिएको। उक्त कार्यदलले राजस्व चुहावट नियन्त्रणका लागि कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाई कार्यान्वयन भैरहेको।
- मिति २०८०.०७.०१ देखि लागुहुनेगरी करपरिक्षण सम्बन्धी कार्य अनिवार्यरूपमा Audit Report Management system (ARMS) मार्फत गर्नेगरी कार्यान्वयनमा आएको।
- कुटनीतिक नियोगको मू.अ.कर ग्रिन च्यानलको माध्यमबाट स्वचालित रूपमा बैङ्क खातामा फिर्ता हुने प्रणाली विकास भई कर दिवस, २०८० को समापन समारोहको अवसरमा मिति २०८०/०८/०७ मा माननीय अर्थमन्त्रीज्यूबाट कार्य शुभारम्भ भएको छ।
- पूर्वानुमानित र कारोबारका आधारमा आयविवरण दाखिला गर्नेकरदाताले विद्युतीयमाध्यमबाट कर चुक्ताप्रमाणपत्र प्राप्त गर्नसक्ने व्यवस्था गरिएको र उक्त प्रमाणपत्रको आधिकारिकता विभागको वेबसाइटबाट जाँचगर्न मिल्ने गरी प्रणालीमा व्यवस्था गरिएको।
- भन्सार ऐन, २०६४ को दण्ड सजाय सम्बन्धी दफा ५७ को व्याख्या सम्बन्धमा निर्देशन जारी गरिएको।
- भन्सार सुधार तथा आधुनीकीकरण योजना (२०७८/७९-२०८२/८३) को अर्ध वार्षिक समीक्षा सम्पन्न भएको।
- भद्रपुर, सर्लाही, सिराहा, सुनसरी, ठाडी र सती भन्सार कार्यालयहरूमा Selectivity Module र Gate Entry Module लागू गरिएको।
- सुख्खाबन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा मेनुफेष्ट मोड्युल परीक्षणको रूपमा लागू गरिएको।

८.४ अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन

S.N.	Date of Agreement (A.D)	Date of Agreement (B.S)	Donor	Name of the Project	Type of Assistance	Amount (in millions)		Sector	
						In Foreign Currency	In NRs.		
1	2-Nov-23	16 Kartik 2080	World Bank	Nepal Quality Health Systems Program Operation	Loan	USD 100	13200.00	Health	
2	31-Oct-23	14 Kartik 2080	Asian Development Bank	Rural Connectivity Improvement Project-Additional Financing	Loan	USD 100	13200.00	Rural Development	
3	12-Nov-23	26 Kartik 2080	China	Project Aid to Nepal from Xizang Autonomous Region (Framework Agreement)	Grant	RMB 100	1825.00	Rural Development	
4	1-Dec-23	15 Mansir 2080	World Bank, GAFSP	Food and Nutrition Security Enhancement Project	Grant	USD 20	2660.00	Agriculture	
5	2-Nov-23	16 Mansir 2080	World Bank	Nepal Quality Health Systems Program Operation	Grant	USD 3.84	506.88	Health	
6	24-Nov-23	08 Mansir 2080	Asian Development Bank	Strengthening Public Finance Management and Devolved Service Delivery	Loan	USD 100	13300.00	Public Finance	
7	21-Nov-23	05 Mansir 2080	Switzerland	Udaya-Investment and Innovation for Economic Development Project	Grant	CHF 5.45	820.55	Social	
8	4-Dec-23	18 Mansir 2080	Switzerland	ENSSURE-Phase II -Additional Financing	Grant	CHF 4.465	684	Education	
Total								<i>percentage</i>	
							अनुदान प्राप्ति	6496.43	14.06
							ऋण प्राप्ति	39700.00	85.94
							जम्मा	46196.43	100.00

८.५ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी:-

कानून तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को दोश्रो त्रैमासिक अवधिमा देहाय बमोजिम कार्यसम्पादन भएको छ।

१. यस मन्त्रालय समेतलाई विपक्षी बनाई दायर भएका २९ वटा रिटहरूको लिखित जवाफ तयार गरी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, मार्फत सर्वोच्च अदालतमा र उच्च सरकारी वकीलको कार्यालय, पाटन, ललितपुर मार्फत उच्च अदालत पाटन र उच्च अदालत विराटनगर र दर्ता गरिएको। पुनरावेदक भेषराज लुइटेल, २०८०/०८१ सालको मुद्दा नं. २१५ को लिखित जवाफ तयार गरी श्री राष्ट्रिय सूचना आयोगमा पठाइएको।
२. बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८०।०७।१६ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
३. साना तथा मझौला संगठित संस्थाको धितोपत्र निष्काशन तथा कारोबार सम्बन्धी नियमावली, २०८० को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८०।०७।२२ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
४. अन्तर्राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सङ्घ संस्थालाई प्रदान गरिने शुल्क रकम भुक्तानी कार्यविधि, २०८० को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८०।०८।१२ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएकोमा कानून मन्त्रालयबाट सहमती लिन नपर्ने भनी फिर्ता आएको र मिति २०८०।०८।२२ मा अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखामा पठाइएको।
५. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली दिग्दर्शन, २०८० को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८०।०८।१९ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएकोमा कानून मन्त्रालयबाट सहमती लिन नपर्ने भनी फिर्ता आएको र मिति २०८०।०८।२५ मा बजेट तथा कार्यक्रम महाशाखामा पठाइएको।
६. आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सहमति सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) मापदण्ड, २०८० नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने प्रयोजनार्थ सो सम्बन्धी सूचना मिति २०८०।०८।२८ मा मुद्रण विभाग पठाइएको।
७. बीमा नियमावली, २०८० को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८०।०९।११ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
८. कर्मचारी सञ्चय कोष तथा निवृत्तभरण कोष सम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयकको मस्यौदामा नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट सैद्धान्तिक स्वीकृति लिने प्रयोजनको लागि विधेयकको तर्जुमासँग सम्बन्धित अवधारण पत्र मिति २०८०।०९।१७ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
९. नगद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० को मस्यौदामा तर्जुमा सहमतिका लागि मिति २०८०।०९।२२ मा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय पठाइएको।
१०. यस मन्त्रालयका विभिन्न महाशाखाबाट राय माग भएका मुख्य मुख्य ६३ वटा विषयमा राय परामर्श दिएको।

८.६ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन (वित्तीय संघीयता) सम्बन्धमा:

(क) अनुदान सम्बन्धी विवरण

आ.व. २०८०/०८१ को श्रावण देखि पौष मसान्तसम्म प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरित रकमको विवरण				
अनुदानको विवरण	प्रदेश		स्थानीय तह	
	विनियोजन	हस्तान्तरण	विनियोजन	हस्तान्तरण
समानिकरण अनुदान	५८६६७५०००००.००	२१५९०५५००००.००	८७३५२९०००००.००	४२०५०५९९४९३.७४
सशर्त अनुदान (चालु)	१४१८३९४३०००.००	४५०९१२५१७०.००	१७५९८७०४८८६.००	९०४९६३२९६९६.००
विशेष अनुदान (चालु)	१०६५००००००.००	३९८७५००००.००	१२७३९०००००.००	२५५६९३७४९.००
समपुरक अनुदान	६२२९६०००००.००	१७९७४०००००.००	७०४५७०००००.००	११९६३३००२७.५०
सशर्त अनुदान (पुँजीगत)	२९८६७००००००.००	७५५६९४२०००.००	१७७३५३७४०००.००	६५६४९०९०३९.००
विशेष अनुदान (पुँजीगत)	३३९२९०००००.००	६९६५५००००.००	७४५३००००००.००	१०६९३३७७८२.४३
जम्मा	१०५३९७९४३०००.००	३६४६०५९७९७०.००	२९६०४७९२२८८६.००	१४९५४४३९१७०७.६७
राजस्व बाँडफाट मसिरक सम्म		२३०५२८८३८६९.४७		२३०५२८८३८६९.४७
कुल जम्मा		५९५१३४०९०३९.४७		१६४५९७९९५५७७.१४

(ख) अन्य विवरण:- अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ मा आवश्यक परिमार्जनको लागि कार्यदल गठन भई छलफल भइरहेको ।

८.७ वित्तीय क्षेत्र तथा सार्वजनिक संस्थान सम्बन्धमा :

वित्तीय क्षेत्र तथा सार्वजनिक संस्थान सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को दोश्रो त्रैमासिक अवधिमा देहाय बमोजिम कार्यसम्पादन भएको छ।

१. विभिन्न निकायका नियमावली/ विनियमावलीका मस्यौदा लोक सेवा आयोगमा परामर्शका लागि पठाइएको ।
२. नेपाल टेलिकमलाई मुनाफा रकम मध्येबाट प्रति शेयर रु.४० का दरले नगद लाभांश वितरण गर्न सहमति प्रदान गरिएको ।
३. श्री राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि. नेपाल ठलौट उद्योग लिमिटेड, इमर्जिङ्ग नेपाल लिमिटेड लगायतका संस्थानलाई नगद लाभांश वितरण गर्ने सम्बन्धमा स्वीकृत प्रदान गरिएको ।
४. श्री नेपाल राष्ट्र बैंकलाई रु.१०० दरको सिक्काको डिजाईन स्वीकृत दिइएको ।
५. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी(तेश्रो संशोधन) विनियमावली, २०८० मा केही संशोधनको सहमति प्रदान गरिएको ।
६. राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि. कर्मचारी सेवा(सातौं संशोधन) विनियमावली, २०८० मा संशोधनको सहमति प्रदान गरिएको ।
७. वित्तीय क्षेत्रलाई सुदृढ, समावेशी, सवल एवं प्रभावकारी बनाउन तर्जुमा भएको दोश्रो वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीतिको मस्यौदा सम्पादन तथा परिमार्जन गरी अन्तिमरूप दिन मस्यौदा सम्पादन समिति गठन गरिएको ।
८. नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले Chartered Accountants Australia and New Zealand (CA ANZ) सँग Members Pathway को लागि गरेको गरेको MOU मा परिमार्जनको सहमति प्रदान गरिएको ।

९. सार्वजनिक संस्थानहरूमा अर्थ मन्त्रालयको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालक मनोनयन गर्ने, लाभांश वितरण, बोनस वितरण, कर्मचारी नियमावली/विनियमावली सम्बन्धमा राय परामर्श प्रदान गर्ने कार्य गरिएको ।
१०. श्री कृषि समाग्री कम्पनी लिमिटेडको कर्मचारी प्रशासन नियमावली, २०८० को मस्यौदामा राय/परामर्श उपलब्ध गराईएको ।
११. सिडियस एण्ड क्लियरिड लिमिटेडको कर्मचारी विनियमावली (पहिलो संशोधन २०८०) २०७५, संशोधन गर्न सहमति प्रदान गरिएको ।
१२. कर्जा सुरक्षण (चौथो) संशोधन नियमावली, २०८०लाई नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गर्न कानून तथा फैसला कार्यान्वयन महाशाखामा पठाइएको ।
१३. अ.दु.अ.आ.लगायत निगरानी निकायबाट प्राप्त विभिन्न संस्था र सो संस्थाका पदाधिकारीहरू सम्बद्ध उजुरीहरूको सम्बन्धमा तत् तत् निकायमा छानविन/राय को लागि पत्राचार गरिएको ।
१४. नेपाल स्टक एक्सचेन्ज, नागरिक लगानी कोष, नेपाल टेलिकमलाई बोनस प्रदान गर्न स्विकृति दिईएको ।

८.८ योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन:-

योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को दोश्रो त्रैमासिक अवधिमा देहाय बमोजिम कार्यसम्पादन भएको छ ।

- आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार भई एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा समावेश गरिए अनुसार नियमित प्रगति अद्यावधिक गरिएको ।
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) प्रयोजनका लागि आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को कार्तिक, मंसिर, पौष (दोश्रो त्रैमासिक) मा सम्पादन गरिएका कार्यहरूको विवरण वेब साइटमा सार्वजनिक गरिएको ।
- विगुल तथा हेलो सरकार मार्फत प्राप्त गुनासोहरू नियमित रूपमा फर्छ्यौट भैरहेको ।
- सूचना मागकर्तालाई सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४, बमोजिम नियमित रूपमा सूचना प्रदान भैरहेको ।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय लगायत अन्य विभिन्न मन्त्रालय/निकायहरूबाट माग भएको सूचना, जानकारी, सुझाव एवं प्रगति विवरणहरू नियमित रूपमा पठाइएको ।
- मन्त्रिपरिषद् निर्णय कार्यान्वयन प्रगति विवरण अद्यावधिक गरिएको ।

८.९ प्रशासनिक तथा साङ्गठनिक सुधार

आ.व.२०८०/८१ कार्तिक देखि पुस मसान्तसम्म यस महाशाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

क. कार्यालय व्यवस्थापनतर्फ:

१. अर्थ मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको सङ्गठन र व्यवस्थापन सर्वेक्षण उपसमितिले पेश गरेका प्रतिवेदन माथि छलफल गरिएको।
२. मानव संसाधन अभिलेख व्यवस्थापनको लागि HRMIS software मा नियमित रूपमा अभिलेख अद्यावधिक गरिएको।
३. भन्सार ऐन बमोजिम भन्सार कार्यालयहरूबाट जफत भएका ६(छ) थान चारपाङ्ग्रे तथा ३६(छत्तिस) थान दुइपाङ्ग्रे सवारी साधन विभिन्न निकायले प्रयोग गर्ने गरी हस्तान्तरण गरिएको।
४. मन्त्रालयको सुरक्षा, पालो, पहराको व्यवस्थापन, बगैँचा व्यवस्थापन, सरसफाई, आन्तरिक कर्मचारी व्यवस्थापन लगायतका कार्यहरू गरिएको।
५. यस मन्त्रालयको प्रवेश गेटमा सुरक्षा प्रणाली जडान गरिएको तथा CCTV प्रणाली लगायत कम्प्युटर सम्बन्धी उपकरणहरूको व्यवस्थापन गरिएको।
६. मन्त्रालयले कार्यसम्पदन गर्दा आन्तरिक र वृहत् निकायविच समन्वय गरी राय माग भएका विषयहरूमा मन्त्रालयको तर्फबाट राय प्रदान गरिएको।
७. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग लगायतका नियामक निकायबाट प्राप्त उजुरीहरूका विषयमा छानविन तथा प्रतिक्रिया लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको र प्राप्त राय तथा प्रतिक्रिया जानकारीका लागि पुनः आयोगमा पठाइएको।
८. मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूले प्रयोगमा ल्याएका LMBIS/BMIS/TSA/PLMBIS/PTSA बीच अन्तर सञ्जाल निर्माण तथा स्तरोन्नती गर्न तथा निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्न, गराउन सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गरिएको,
९. यस महाशाखाको तर्फबाट मन्त्रपरिषदमा पेश गर्नुपर्ने प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने प्रस्तावहरू तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालयमा पठाइएको।

ख. कर्मचारी व्यवस्थापन तर्फ:

१. यस मन्त्रालय र अन्तर्गत राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी सहसचिव देखि कार्यालय सहयोगी सम्मका कर्मचारीहरूलाई प्रचलित निजामती सेवा ऐन तथा मन्त्रालयको आवश्यकताको आधारमा पदस्थापन/सरुवा/कामकाज गर्न खटाइएको।
२. महालेखा परिक्षण सेवाका शाखा ८ जना अधिकृतहरूको नियुक्ति तथा पदस्थापन गरिएको,
३. कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, पदस्थापन, राजिनामा स्वीकृति, अवकास सम्बन्धि निर्णय गरी अभिलेख अद्यावधिक गरिएको,
४. कर्मचारीहरूको स्वदेशी तालिम भ्रमणको स्वीकृति तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम भ्रमणको निर्णय तथा स्वीकृति लगायतका कार्यहरू गरिएको।
५. शाखा अधिकृतहरूको रिक्त दरवन्दी एकिन गरी राजस्व समुहका ३४ जना शाखा अधिकृतहरूको माग आकृति फारम स्वीकृत गरी लोकसेवा आयोगमा पदपूर्ति गर्ने प्रयोजनको लागि संघिय मामीला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा लेखि पठाइएको।
६. करारका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गरिएको।

ग. जिन्सी व्यवस्थापनतर्फ:

१. कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने कार्यालय सामान तथा इलेक्ट्रिक सामानहरूको खरिद प्रक्रिया पुरा गरिएको,

२. सरसफाई सेवा र यातायात प्रणालीको खरिद व्यवस्थापन गरिएको,
३. लिलामी गर्नुपर्ने जिन्सी सामानहरूको अभिलेख तयार गरी लिलामी प्रकृया अगाडी बढाईएको,
४. मन्त्रालयबाट एक सवारी साधन (चारपाङ्ग्रे) राष्ट्रिय योजना आयोगलाई हस्तान्तरण गरिएको।

घ. सूचना प्रविधितर्फ:

१. डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६ अन्तर्गतका ८ वटा क्षेत्रमध्ये वित्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभिन्न पहलहरूको पुनरावलोकन सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकाय बीच समन्वय गरी मिति २०८०/०९/१९ मा बैठक बसी ११ वटा नयाँ पहलहरू पहिचान गरी मिति २०८०/०९/२५ गतेको निर्णयानुसार (सचिवस्तर) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयलाई लेखि पठाइएको।
२. वार्षिक कार्यक्रममा भएको VMware को खरिद गरिएको र Firewall लगायत IT उपकरणहरूको TOR स्वीकृत भई खरिद प्रक्रियाको लागि अगाडि बढाइएको।
३. यस मन्त्रालयमा सञ्चालनमा रहेका एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS), Microsoft Exchange Email System, Aid Management Information System (AMIS), Document Management System (DMS), Hall Booking and Display System लगायत अन्य विभिन्न सूचना प्रविधि सम्बन्धी प्रणालीहरूको व्यवस्थापन एवं सञ्चालन।
४. यस मन्त्रालयमा रहेको डाटा सेन्टरको व्यवस्थापन र सञ्चालन कार्य।
५. यस मन्त्रालयको CCTV प्रणाली लगायत कम्प्युटर सम्बन्धी उपकरणहरू र समग्र नेटवर्कको कार्य गरिएको।
६. यस मन्त्रालयको वेबसाइट र सोसल मिडिया व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गरी नियमित रूपमा अद्यावधिक गरिएको।

ङ. आर्थिक प्रशासन तर्फ:

१. तलवभत्ता, करार, खरिद व्यवस्थापन लगायतको शिर्षकमा भएको खर्चको नियमित भुक्तानी गरिएको,
२. NEPSAS मा आधारित एकीकृत केन्द्रीय आर्थिक विवरण तयार गरिएको।
३. महालेखा परिक्षकको उनान्साठीऔं र साठीऔं प्रतिवेदनमा उठेका विषयहरूको लिखित जवाफ तयार गरी पेश गरिएको,

च. वेरुजु तर्फ:

१. वेरुजुको लगत(२०८० मंसिरसम्म) अद्यावधिक गरिएको,
२. सार्वजनिक लेखा समितिको वाइसौं प्रतिवेदनमा उठेका विषयहरूको लिखित जवाफ तयार गरी पेश गरेको,
३. सार्वजनिक लेखा समिति अन्तर्गत उपसमितिको नियमित बैठक गरीएको,
४. वेरुजुको मासिक प्रगति विवरण प्राप्त गरी अद्यावधिक गरिएको,
५. मन्त्रालय अन्तर्गत आन्तरिक राजस्व विभागतर्फको वेरुजु फछ्छौंटको लागि तयारी अवस्थामा रहेको।

८.१० आर्थिक नीति विश्लेषण

आर्थिक नीति विश्लेषण सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को दोश्रो त्रैमासिक अवधिमा देहाय बमोजिम कार्यसम्पादन भएको छ।

सम्पादित मुख्य/मुख्य कार्यहरु र आन्तरिक ऋण परिचालनको अवस्था :

- आ.व. २०८०/८१ को आर्थिक सर्वेक्षण तर्जुमाको लागि सम्पर्क व्यक्ति तोकी पठाउन मन्त्रालय, आयोग तथा केन्द्रीयस्तर कार्यालयमा पत्राचार गरिएको।
- आर्थिक सर्वेक्षणमा समावेश गर्ने आर्थिक परिसूचक माथि अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरियो।
- Economic Lab सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि माथि अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरियो।
- आर्थिक सर्वेक्षणमा संशोधन गर्नुपर्ने विषय वस्तुका सम्बन्धमा (त्रिभुवन विश्व विद्यालय र काठमाडौं विश्व विद्यालयका प्राध्यापकबाट प्रस्तुतीकरण) अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- आ.व. २०८०/८१ को पौष महिनासम्म रु. १ खर्ब २८ अर्ब ३१ करोड आन्तरिक ऋण परिचालन गरिएको।

२०८० मंसिरसम्मको समष्टिगत आर्थिक परिसूचक तथा भारको अवस्था

सूचकहरु	इकाई	मान	प्रतिशत	अवधि	कैफियत
मुद्रास्फीति (वार्षिक विन्दुगत आधारमा)					
उपभोक्ता मुद्रास्फीति		१६४.६३	४.९५%	मंसिर मसान्त	
खाद्य तथा पेय पदार्थ		१६०.३७	५.१०%	मंसिर मसान्त	
गैर खाद्य तथा सेवा		१६८.०५	४.८४%	मंसिर मसान्त	
शोधनान्तर स्थिति (गत आर्थिक वर्षको सोहि अबधिको तुलनामा)					
चालु खाता	रु.अर्ब	१४०.२३		मंसिर मसान्त	बचतमा
चालु खाता (अमेरिकी डलरमा)	मिलियनमा	१०५०.०		मंसिर मसान्त	बचतमा
शोधनान्तर स्थिति	रु.अर्ब	२१०.५९		मंसिर मसान्त	बचतमा
शोधनान्तर स्थिति (अमेरिकी डलरमा)	मिलियन	१५८३.९		मंसिर मसान्त	बचतमा
विप्रेषण आप्रवाह (रेमिट्यान्स) (गत आर्थिक वर्षको सोहि अबधिको तुलनामा)					
विप्रेषण आप्रवाह (रेमिट्यान्स)	रु.अर्ब	६१३.२५	२७.६%	मंसिर मसान्त	
विप्रेषण आप्रवाह (रेमिट्यान्स) (अमेरिकी डलर)	मिलियनमा	४६२०.००	२४.५%	मंसिर मसान्त	
कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति (असार मसान्तको तुलनामा)					
कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति	रु.अर्ब	१७६७.४	१४.८	मंसिर मसान्त	

			%		
कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति (अमेरिकी डलर)	मिलियनमा	१३३०५.०	१३.६ %	मंसिर मसान्त	

९. गुनासो व्यवस्थापन

अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त गुनासोको व्यवस्थापन, योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखाले गर्दै आएको छ। यस अवधिमा यस मन्त्रालयमा प्राप्त गुनासोहरूलाई सम्बन्धित महाशाखा तथा विभागहरूमा फर्स्यौटका लागि पठाइएको र सो सम्बन्धमा भए गरेको कारबाहीको जानकारी यस मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउने संयन्त्रको विकास गरिएको छ। यस अवधिमा अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको कार्यसँग सम्बन्धित गुनासोहरू सुनुवाईको अवस्था यसप्रकार रहेको छ।

गुनासोको माध्यम	प्राप्त संख्या	फर्छ्यौटको लागि पत्राचार भएको संख्या	फर्छ्यौटको लागि पत्राचार भएको प्रतिशत
हेलो सरकारबाट प्राप्त गुनासो	२५	२५	१००

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम तथा सम्पर्क टेलिफोन नम्बर

प्रमुख	सचिव कृष्णहरि पुष्कर	४२१११६१
प्रवक्ता	सहसचिव धनिराम शर्मा	४२००५३७
सूचना अधिकारी	उपसचिव भुपालराज शाक्य	४२११३५२

११. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३ र ७ (१) बमोजिम यस अवधिमा माग गरेको

सूचना र उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या :

माग गरिएको सूचना संख्या : १५

उपलब्ध गराइएको सूचना संख्या : १५ (२०८० पौष मसान्त भित्र माग भएको सूचना कानूनले तोकेको म्यादभित्रै उपलब्ध गराइएको।

१२. अन्य विवरण:

(क) मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूको वेवसाइटहरू:

नाम	उपयोग
www.mof.gov.np	अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.fcgo.gov.np	महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.ird.gov.np	आन्तरिक राजस्व विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.customs.gov.np	भन्सार विभागका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
www.pfmtc.gov.np	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालीम केन्द्रका प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी

www.pdmo.gov.np	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रकाशन तथा अन्य सूचनामुलक जानकारी
-----------------	---

(ख) अर्थ मन्त्रालयका प्रकाशनहरू :-

चालु आर्थिक वर्ष मा अर्थ मन्त्रालयबाट सम्पादित कामको प्रगति विवरण तथा प्रतिवेदनहरू र बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी दस्तावेजहरू मन्त्रालयको वेभसाइटमा राख्नुका साथै छुपाई गरेर प्रकाशन गरी सर्वसाधारणको सहज पहुँच स्थापित गरिएको छ। मन्त्रालयका तर्फबाट प्रकाशन गरिएका प्रकाशनहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना
- बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन
- कार्य सञ्चालन निर्देशिका
- मन्त्रालयहरूको प्रगति विवरण
- प्राविधिक सहायता सम्बन्धी विवरण
- विनियोजन ऐन र आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को आय व्यय अनुमानको विवरण
- आर्थिक सर्वेक्षण, २०७९/८०
- बजेट वक्तव्य, २०८०/८१
- सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थिति प्रतिवेदन,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन
- IECCD Newsletter
- Development Cooperation Report (DCR), 2020.
- बजेटको अर्ध वार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन २०७९/८०

(ग) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागीय प्रमुखहरू:

पद	नाम, थर	कार्यालय	फ्याक्स नं.	टेलिफोन
महालेखा नियन्त्रक	हरिप्रसाद मैनाली	महालेखा नियन्त्रक कार्यालय	४७७१२९०	४७७१२९०
महानिर्देशक	शोभाकान्त पौडेल	भन्सार विभाग	४९९७२९८	४९९७२२३
महानिर्देशक	दीर्घराज मैनाली	आन्तरिक राजस्व विभाग	४४९९७७८	४४९०३४०
तालिम प्रमुख	राम प्रसाद आचार्य	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	५०९०३०३	५०९०३०४/ ५०९०३०५
निमित्त कार्यालय प्रमुख	डिलाराम गिरी	सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय	४२३९३०३	४५३८९२९

(घ) आन्तरिक राजस्व विभाग र अन्तरगतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरू:

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	आन्तरिक राजस्व विभाग	०१	४४१५८०२	४४११७८८
२	ठूला करदाता कार्यालय	०१	५०१००५०	५०१००५१
३	मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालय, बबरमहल	०१	४२२१९६६	४२२२६०८
४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भद्रपुर	०२३	४५५०१२	४५५०१९
५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दमक	०२३	५८५७५२	५८५७५२
६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धरान	०२५	५२०९८२	५२८२८३
७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, विराटनगर	०२१	५३०१६६	५२२७१७
८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, लाहान	०३३	५६०१८८	५६०४४९
९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर	०४१	५२०१३६	५२०२९७
१०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सिमरा	०५३	५२०९३०	५२०७१३
११	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वीरगंज	०५१	५२२०६६	५२२११२
१२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, हेटौडा	०५७	५२३१०१	५२०३०८
१३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भरतपुर	०५६	५२०१०६	५२६७७८
१४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दमौली	०६५	५६०१३५	५६०१३५
१५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पोखरा	०६१	४६४३६३	४६४४४९
१६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बागलुङ्ग	०६८	५२००२९	५२०१२९
१७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भैरहवा	०७१	५२०८५७	५२१७६३
१८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बुटवल	०७१	५५०५२४	५५०५२३
१९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कृष्णनगर	०७६	५२०६३२	५२००३२
२०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, दाङ्ग	०८२	५२२१०९	५२०००९
२१	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नेपालगञ्ज	०८१	५२००२६	५२६२०९
२२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, सुर्खेत	०८३	५२५१७२	५२५१७२
२३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धनगढी	०९१	५२१२०६	५२१२०६
२४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महेन्द्रनगर	०९९	५२१११८	५२११०६
२५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर	०१	५०१००९	५०१००१०
२६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, भक्तपुर	०१	६६१२२२६	६६१४७९५
२७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, धुलिखेल	०११	४९०७९६	४९०७८६
२८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, चावहिल	०१	४४८४३४०	४४८४३४०
२९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कोटेश्वर	०१	४४८९२४७	४४८९२४७
३०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, पुतलीसडक	०१	४२४३१७६	४२४२१७६
३१	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, वत्तिसपुतली	०१	४४८५५९०	४११३६९०
३२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बानेश्वर	०१	४४८४६७१	४४८५५४३
३३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, त्रिपुरेश्वर	०१	४२३०५६३	४२३०५६३
३४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, नयाँसडक	०१	४२६६५७२	४२६६६५३
३५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ठमेल	०१	४२१८९५३	४२१८९५३
३६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, महाराजगंज	०१	४४१९२६४	४४१९२६४

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
३७	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बालाजु	०१	४३८९७९१	४३८९७९४
३८	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कलंकी	०१	४२८९९५२	४२८५९५१
३९	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कालिमाटी	०१	४२८३६५८	४२८२८१२
४०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, टंगाल	०१	४४३९४७७	४४३९४७६
४१	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, ललितपुर २	०१	५५३६९३२	५५३६९३२
४२	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, डडेल्धुरा	०९६	४१०३०५	४१०३०९
४३	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, इटहरी	०२५	५२१६५५	५२१६५५
४४	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जुम्ला	०८७	५२०५५२	५२०५५२
४५	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, कावासोती	०७८	५४०५०१	
४६	आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जोरपाटी		४९१४१९०	
४७	करदाता सेवा कार्यालय, विराटचोक, मोरङ	०२१	५४५९५९	५२२७१७
४८	करदाता सेवा कार्यालय, मलङ्गवा, सर्लाही	०४६	५२०४५३	
४९	करदाता सेवा कार्यालय, राजविराज, सप्तरी	०३१	५२०२६७	
५०	करदाता सेवा कार्यालय, लुक्ला सोलुखुम्बु		९८५२८५०१४२	
५१	करदाता सेवा कार्यालय, लम्की	०९१	५४०४५५	
५२	करदाता सेवा कार्यालय, खोटाङ	०३६	४२००१०	
५३	करदाता सेवा कार्यालय, गल्छी, धादिङ	०१०	४०३२३३	४०३२३४
५४	करदाता सेवा कार्यालय, धनकुटा	०२६	५२०१४०	५२०१४१
५५	करदाता सेवा कार्यालय, इलाम	०२७	५२०११२	५२०११२
५६	करदाता सेवा कार्यालय, उदयपुर	०३५	५२१५४१	४२१५४१
५७	करदाता सेवा कार्यालय, पाल्पा	०७५	५२०११७	५२२०४२
५८	करदाता सेवा कार्यालय, बर्दिवास	०४४	५५०४६९	५५०४६९
५९	करदाता सेवा कार्यालय, गौर, रौतहट	०५५	५२०४२९	५२०४२९
६०	करदाता सेवा कार्यालय, फिदिम, पाँचथर	०२४	५२११३१	
६१	करदाता सेवा कार्यालय, खाँदवारी, संखुवासभा	०२९	५६०८१७	
६२	करदाता सेवा कार्यालय, भोजपुर	०२९	४२०६३३	
६३	करदाता सेवा कार्यालय, ओखढुङ्गा	०३७	५२०७२९	
६४	करदाता सेवा कार्यालय, जलेश्वर	०४४	५२०८५५	
६५	करदाता सेवा कार्यालय, लालबन्दी	०४६	५०११७७	
६६	करदाता सेवा कार्यालय, कलैया	०५३	५५२०३२	
६७	करदाता सेवा कार्यालय, चन्द्रपुर	०५५	५४०६३४	
६८	करदाता सेवा कार्यालय, सिन्धुली	०४७	५२१३५८	
६९	करदाता सेवा कार्यालय, मन्थली	०४८	५४००९५	
७०	करदाता सेवा कार्यालय, चरिकोट	०४९	४२१२७५	
७१	करदाता सेवा कार्यालय, खैरहनी चितवन	०५६	५८२८२०	
७२	करदाता सेवा कार्यालय, गोरखा	०६४	४२००६६	
७३	करदाता सेवा कार्यालय, बेसीशहर	०६६	५२१४६७	
७४	करदाता सेवा कार्यालय, परासी	०७८	५२०७७५	
७५	करदाता सेवा कार्यालय, पुतलीवजार	०६३	४२०८८८	

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
७६	करदाता सेवा कार्यालय, कुस्मा	०६७	४२२२३०	
७७	करदाता सेवा कार्यालय, तम्घास	०७९	५२००१९	
७८	करदाता सेवा कार्यालय, तौलिहवा	०७६	५६०९४३	
७९	करदाता सेवा कार्यालय, चकचके प्युठान		९८५७८३६०५६	
८०	करदाता सेवा कार्यालय, सन्धिखर्क	०७७	४२०९२०	
८१	करदाता सेवा कार्यालय, गुलरीया	०८४	४२०७२५	
८२	करदाता सेवा कार्यालय, श्रीनगर सल्यान	०८८	४००१६४	
८३	करदाता सेवा कार्यालय, साँफेबगर अछाम	०९७	६२५२७४	
८४	करदाता सेवा कार्यालय, दिपायल	०९४	५९००३०	
८५	करदाता सेवा कार्यालय, पथरी	०२१	५५५१२२	४४११७८८

(ड) भन्सार विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूको टेलिफोन र फ्याक्स नम्बरहरू

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	भन्सार विभाग	०१	४११७२२३	४२५९८०८
२	ओलाङचुङगोला भन्सार, ताप्लेजुङ्ग	०२७	५५०००४	५५०००४
३	पशुपतिनगर भन्सार कार्यालय	०२७	५५०००४	५५०००४
४	मेची भन्सार कार्यालय	०२३	५६२०३४	५६२००४
५	भद्रपुर भन्सार कार्यालय, भद्रपुर		९८५२६२००३९	
६	विराटनगर भन्सार कार्यालय	०२१	४३६२९७	४३६२९७
७	किमाथाङ्गा भन्सार, संखुवासभा			
८	सुनसरी भन्सार कार्यालय	०२५	४६००३०	४६००३०
९	राजविराज भन्सार कार्यालय	०३१	९८५११७६८०८	५२०१९६
१०	ठाँडी भन्सार कार्यालय		९८५२८३३३२२	
११	सिराहा भन्सार कार्यालय	०३३	५२०३२२	५२०१५६
१२	जनकपुर भन्सार कार्यालय	०४१	५२०१६६	५२०८५०
१३	जलेश्वर भन्सार कार्यालय	०४४	५२०२०२	५२०२०२
१४	सर्लाही भन्सार कार्यालय	०४६	५२०१५४	५२०१५४
१५	गौर भन्सार कार्यालय	०५५	५२०११०	५२०२२०
१६	वीरगंज भन्सार कार्यालय	०५१	५२२२२०	५२८७००
१७	सुक्खा वन्दरगाह भन्सार कार्यालय	०५१	५९००१५	५३३३२२
१८	लार्के भन्सार कार्यालय, गोरखा			
१९	मुस्ताङ्ग भन्सार कार्यालय, नेचुङ्ग			
२०	महेशपुर भन्सार, नवलपरासी		९८५७०४६९४४	
२१	त्रिवेणी भन्सार कार्यालय		९८४६१९६१६२	
२२	भैरहवा भन्सार कार्यालय	०७१	४१८००३	५२०८३४
२३	सुठौली भन्सार, कपिलवस्तु		९८५७०५३४५५	
२४	कृष्णनगर भन्सार कार्यालय	०७६	५२००३०	५२००७३

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कोड नं.	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
२५	कोइलावास भन्सार कार्यालय		९८५७८५१०५१	५२००७३
२६	नेपालगञ्ज भन्सार कार्यालय	०८१	५२०२७९	५२०२७६
२७	राजापुर भन्सार कार्यालय	०८४	४२०९३३	४६०१५०
२८	मुगु भन्सार, मुगु			
२९	यारिनाका भन्सार, हुम्ला			
३०	सती भन्सार, कैलाली		९८५८४८८४०९	
३१	कैलाली भन्सार	०९१	४१७०९२	५२११४२
३२	कञ्चनपुर भन्सार	०९९	४०२००६	५२२३१४
३३	महाकाली भन्सार, सुलाघाट	०९५	६९०८६३	६९०८६३
३४	दार्चुला भन्सार कार्यालय			
३५	लामाबगर भन्सार कार्यालय, दोलखा			
३६	तातोपानी भन्सार	०११	४८०१३१	४८०१३४
३७	त्रि.वि.स्थल भन्सार	०१	४४७०११०	४४७४४२६
३८	रसुवा भन्सार	०१०	६७०१८२	
३९	भन्सार जाँचपास परीक्षण	०१	४४६२३८१	४४६२३८५
४०	गौतम बुद्ध विमानस्थल भन्सार का.	०७१		
४१	चोभार सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालय	०१	५९१२३२८	

(च) मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न निकायहरूको टेलिफोन नं. र फ्याक्स नम्बरहरू :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	टेलिफोन नं.	फ्याक्स नं.
१	नेपाल राष्ट्र बैंक (केन्द्रिय कार्यालय)	४४१०३८६	४४१०१५९
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	४२५२५९५	४२५२९३१
३	कृषि विकास बैंक (केन्द्रिय कार्यालय)	४२६२६९०	४२६२९२९
४	ऋण असुली पुनरावेदन न्यायाधिकरण	४२२४८९१	४२२४९११
५	ऋण असुली न्यायाधिकरण	४४४१४१९	४४४१४१८
६	नागरिक लगानी कोष	४७८५७८४	४७८४९४५
७	बीमा समिति	४८११०५७	४८१०४९०
८	राष्ट्रिय विमा संस्थान	४२६२५२०	४२६२६१०
९	कर्मचारी संचय कोष	५०१०१६५	५०१०२३०
१०	साना किसान विकास बैंक (वित्तीय संस्थान)	४१११८२८	४१११९०१
११	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष	४४२१२४१	४४१०१२७
१२	धितोपत्र बोर्ड, नेपाल	५५४१०५७	५५४१०५८
१३	नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	४२५०७३५	४२६२५३८
१४	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	४२५८८६६	४२५८७२१
१५	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लिमिटेड	४२१८४५८	४१०१५९३
१६	सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड	४२३८००८	४२४०३५७